

**RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ
PRZEPROWADZONEJ
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 91 W
ŁODZI
ROK SZKOLNY 2023/2024**

**„Bezpieczeństwo poruszania się w sieci –
odpowiedzialne korzystanie z Internetu”**

Raport przeznaczony jest dla:

**Dyrektora Szkoły
Rady Pedagogicznej
Rady Rodziców**

Autorzy raportu:

Urszula Medyńska
Marcelina Andrzejczak
Urszula Sówka
Marcin Śledź
Marek Miszczak

Łódź, styczeń 2024

Wstęp

Prezentowany raport jest podsumowaniem ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w szkole Podstawowej nr 91 w Łodzi przez powołany w tym celu zespół w składzie:

- Urszula Medyńska,
- Marcelina Andrzejczak,
- Urszula Sówka,
- Marcin Śledź,
- Marek Miszczyk.

Przedmiotem ewaluacji wynikającej z polityki oświatowej państwa było: „Bezpieczeństwo poruszania się w sieci – odpowiedzialne korzystanie w Internecie”. Celem ewaluacji było **zdiagnozowanie, czy uczniowie klas I – VIII zdają sobie sprawę jakie zagrożenia niesie za sobą korzystanie z Internetu i mediów społecznych oraz jakie działania może podjąć szkoła, aby dzieci odpowiedzialnie korzystały z Internetu.**

W raporcie przedstawiono przedmiot badań i jego obszary, opracowano plan i harmonogram ewaluacji w placówce, dobrano metody i grupy badawcze. Badaniem objęto uczniów klas I - VIII i ich rodziców. Stworzono narzędzia badawcze. Obejmowały one ankiety skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców, w klasach I-III wychowawcy przeprowadzili lekcje dotyczące odpowiedzialnego korzystania z Internetu, uczniowie wykonali również plakaty na temat bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z Internetu. Uczniom klas IV-VIII przedstawiono prezentację dotyczącą bezpiecznego poruszania się w sieci oraz przeprowadzono dyskusję na ten temat. Wszyscy ankietowani, przed rozpoczęciem badań, byli informowani o celach podejmowanych działań, sposobie wykorzystania ich wyników oraz całkowitej anonimowości uzyskanych informacji. Zróżnicowanie źródeł danych pozwoliło na zebranie wyników o dużej wiarygodności. W trakcie badań przeprowadzono:

- Ankietowanie uczniów klas: I - III - 130 uczniów,
- Ankietowanie uczniów klasy IV – VIII - 148 uczniów.
- Ankietowanie rodziców uczniów z w/w klas.
- Ankietowanie nauczycieli
- Badaniem objęto 77 rodziców oraz 278 uczniów.

Na podstawie zebranych danych sporządzono raport zawierający najistotniejsze wnioski i rezultaty badań. Ewaluacja realizowana była od 1 października 2023 r. do 12 stycznia 2024 r. Wyniki przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej przedstawiono Radzie Pedagogicznej. Rodzice zostaną zapoznani z wynikami ewaluacji drogą elektroniczną na stronie <https://sp91lodz.edu.pl/>, a także na zebraniu z Rodzicami 22 stycznia 2024 r.

Opis ewaluacji

Głównym przedmiotem ewaluacji jest próba odpowiedzi na pytania kluczowe dotyczące odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznych oraz bezpieczeństwa w Internecie. W wybranym do badania obszarze postawiono następujące pytania badawcze:

Przedmiot ewaluacji:

1. Odpowiedzialne korzystanie z Internetu

Pytania badawcze uczniów:

- Czy uczniowie wchodzą na strony zawirusowane i zabronione?
- Czy uczniowie korzystają z mediów społecznych?
- Czy uczniowie zawierają znajomości w sieci?
- Czy uczniowie zamieszczają kompromitujące kogoś materiały?
- Czy uczniowie komentują innych, żeby kogoś ośmieszyć?
- Czy uczniowie wyzywają i obrażają inne osoby w komunikatorach?
- Czy uczniowie wyzywają i obrażają inne osoby grając w gry?
- Ile czasu uczniowie spędzają w Internecie?
- W jakim celu uczniowie korzystają z Internetu?
- Czy młodzież może obyć się bez korzystania z Internetu?

Pytanie badawcze rodziców:

- Czy rodzice wiedzą, co ich dziecko robi w sieci?
- Czy rodzice kontrolują czas spędzony w sieci przez ich dzieci?

Przedmiot ewaluacji:

2. Bezpieczeństwo w Internecie

Pytania badawcze do uczniów:

- Czy uczniowie dbają o swoje bezpieczeństwo w sieci; jakie podają prywatne informacje o sobie?
- Czy młodzież potrafi rozpoznawać zagrożenia związane z wykorzystaniem dostępnych w sieci usług i narzędzi?
- Czy uczniowie wierzą w nieprawdziwe informacje pojawiające się w sieci?
- Czy uczniowie spotkali się ze korzystając z Internetu, ktoś obrażał, komentował, ośmieszał ich?

Pytania badawcze do rodziców:

- Czy rodzice znają zasady bezpiecznego korzystania z Internetu?
- Czy rodzice wiedzą jakie zagrożenia czyhają na ich dzieci w Internecie?
- Czy sprzęt z którego korzystają ich dzieci posiada zabezpieczenia, jeśli tak to jakie?

Dokonując analizy całości zgromadzonego materiału można udzielić odpowiedzi na postawione w projekcie tej ewaluacji pytania kluczowe dotyczące przedmiotu:

1. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych

- **Czy uczniowie korzystają z mediów społecznych?**

INFORMACJE ZEBRANE NA PODSTAWIE ANKIET SKIEROWANYCH DO UCZNIÓW

Badanie uczniów klas IV – VIII (czyli dzieci w wieku 10-14 lat) , w którym wzięło udział 148 uczniów, miało na celu zebranie danych dotyczących, czy dzieci wiedzą jak bezpiecznie i odpowiedzialnie korzystać z Internetu oraz czy znają i stosują podstawowe zasady netykiety. 93% badanych uczniów korzysta z Internetu w domu, 58% za pośrednictwem telefonu, 17% za pośrednictwem komputera, 21% - komputera przenośnego a 4% tabletu. Młodzi internauci zazwyczaj logują się online codziennie na dwie godziny — 25% wskazań; około godziny 6%, mniej niż godzinę – 10% oraz na więcej niż trzy godziny – 59% .

Cele odwiedzania Internetu wśród dzieci są następujące (w tym punkcie uczniowie mogli wybrać 3 opcje):

- przygotowywanie się do lekcji oraz wyszukiwanie ciekawych wiadomości z różnych dziedzin - 17%,
- uczestniczenie w grach - 60%,
- dla przyjemności — 30%,
- komunikowanie się ze znajomymi przez komunikatory – 45%,
- korzystanie z serwisów społecznościowych – 45%;
- spędzanie wolnego czasu - 50%.

Należy podkreślić, że 48% dzieci posiada własne konto na serwisach społecznościowych, chociaż są to serwisy dla młodzieży od 13 roku życia. Prawie 10% uczniów korzysta z portali zabronionych lub zawirusowanych a 45% zawiera znajomości w Internecie.

Czy uczniowie znają podstawowe zasady netykiety i potrafią je stosować?

Netykieta to zbiór zasad kulturalnego i prawidłowego korzystania z Internetu. Uczniowie naszej szkoły wiedzą jak bezpiecznie korzystać z cyberprzestrzeni i jakie są zasady zachowania w Internecie. Na pytanie: Czy spotkałeś się z przejawami cyberprzemocy w Internecie, 85% ankietowanych odpowiedziało twierdząco. 22% uczniów otrzymało sms, który dokuczał; ponad 50% było wyzywanych podczas rozmowy na czacie lub w trakcie gier online. Wymieniono również inne objawy cyberprzemocy:

- przykre komentowanie wypowiedzi na forum,
- umieszczanie i rozsyłanie zdjęć w niekorzystnej sytuacji,
- wysyłanie zawirusowanych wiadomości,
- wykluczanie z grupy celem ośmieszenia.

Niestety przykry jest fakt, iż prawie 50% uczniów obraża lub wyzywa inne osoby podczas gier lub na czacie. Takie postępowanie nie jest zgodne z netykietą w Internecie.

Przeanalizowano również tematykę godzin z informatyki, która wskazuje, że zagadnienia związane z odpowiedzialnym korzystaniem z mediów społecznych są realizowane na tych zajęciach. W tym roku szkolnym były realizowane takie tematy jak np.:

- Nie daj się wciągnąć w sieć. O bezpieczeństwie w Internecie.
- Rozmowy w sieci. O szybkiej komunikacji w Internecie.
- Bezpieczeństwo w Internecie – fake news.
- Bezpieczeństwo w Internecie

Czy rodzice znają podstawowe sposoby kontrolowania, co ich dziecko robi w sieci?

Przeprowadzona ankieta wśród rodziców uczniów miała na celu diagnozę kompetencji rodziców w zakresie bezpieczeństwa dzieci w Internecie, a przede wszystkim:

- zagrożeń występujących w Internecie,
- znajomości metod i sposobów zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa w Sieci.

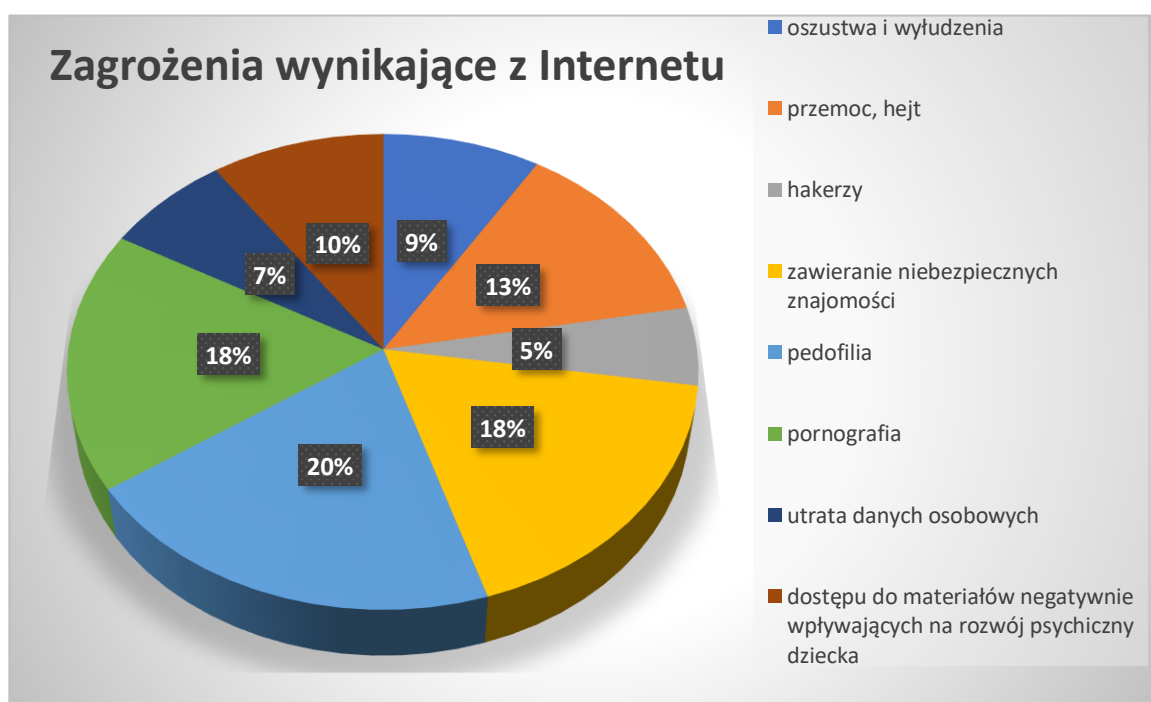
Z analizy wyników płyną następujące wnioski:

Rola rodzica jako strażnika przed zagrożeniami z Sieci i przewodnika po bezpiecznym użytkowaniu Internetu jest najbardziej znacząca, gdyż to właśnie dom rodzinny jest miejscem, w którym dzieci najczęściej obcują ze światem wirtualnym. To również potwierdzają wyniki

ankiety, gdzie 94% młodzieży korzysta z Internetu w domu. W większości rodzice kontrolują czas spędzony przez dziecko przy komputerze, potwierdziło to 70% rodziców uczniów oraz interesują się sposobem spędzania czasu w wirtualnym świecie 99%.

Rodzice mają świadomość, że funkcjonowanie w wirtualnym świecie, jak w każdym innym, stawia człowieka zarówno w obliczu profitów, jak i zagrożeń. Rodzice wskazali, jakich zagrożeń obawiają się najbardziej:

- oszustwa i wyłudzeń,
- przemocy
- hakerów
- zawierania niebezpiecznych znajomości,
- pedofilii,
- pornografii,
- utraty danych osobowych,
- materiałów, które negatywnie wpływają na rozwój psychiczny dziecka,
- łatwego dostępu do używek.

Znaczna część rodziców ma świadomość występowania zagrożeń wynikających z korzystania z Internetu, a ich kompetencje w zakresie przeciwdziałania kształtują się, można stwierdzić na wystarczającym poziomie. Znają bowiem metody i zasady zapewnienia bezpiecznego korzystania przez ich dzieci z Internetu. Wśród odpowiedzi największą popularnością cieszyła się program antywirusowy – 60%, kontrola rodzicielska – wskazało 20% rodziców uczniów, blokada stron – 20%. Takie odpowiedzi mogą świadczyć, nie wszyscy rodzice mają świadomość, że "kontrola rodzicielska" to programy zabezpieczające ich komputer przed treściami niebezpiecznymi, niepożądanymi.

Uczniowie nie zdają sobie sprawy z faktu, że w większości rodzice interesują się co robią ich dzieci w Internecie. Wyniki tego pytania skierowanego do uczniów - twierdząco odpowiedziało niestety tylko 20% uczniów. Jednak aż 60% uczniów odpowiedziało, że rodzice czasami limitują im czas spędzony w Internecie. 15% badanych nie ustala żadnych zasad z rodzicami czyli korzysta bez jakiegokolwiek kontroli i limitu czasu.

Czy nauczyciele wskazują uczniom ciekawe miejsca w sieci związane z nauczaniem przedmiotem?

Za pośrednictwem Internetu nauczyciel i uczeń mają dostęp do ogromnych zasobów informacji, programów zgromadzonych w sieci oraz dysponują różnorodnymi możliwościami. Również w Szkole Podstawowej nr 91 w Łodzi narzędzia TIK wykorzystuje 95% nauczycieli. Po przeprowadzonej ankiecie i opracowaniu wyników, można stwierdzić, iż 100% nauczycieli wskazuje również uczniom ciekawe miejsca w sieci, związane z nauczaniem przedmiotem. Zapisy w dzienniku szkolnym i realizowane programy wskazują, że nauczyciele stwarzają uczniom warunki do nabywania umiejętności: poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł (m. in. z sieci - Internet) na realizowanych przez siebie zajęciach. Dzięki stosowaniu TIK nauczyciele mogli rozbudzić w uczniach ciekawość (Mapy Google umożliwiają odszukanie i wyobrażenie miejsca akcji bohaterów lektur, czy przenosić uczniów do ogrodów botanicznych, zoologicznych, muzeów czy na lekcjach języka angielskiego do Wielkiej Brytanii), wykorzystać większe możliwości i ścieżki do osiągnięcia celów lekcji (aplikacje LearningApps.org, ćwiczenia interaktywne). Wykorzystywano tablice do pracy ze słownikami czy encyklopediami online. TIK umożliwia pracę z materiałami w dobrej jakości (aplikacje do nauki języków obcych, nagrania, filmy z serwisów internetowych). Nauczyciele korzystając z TIK, przygotowywali materiały dla uczniów (linki do zasobów w Internecie, instrukcje, karty pracy lub zadania w formie elektronicznej),

a ci, na ich podstawie opracowywali elementy lekcji, a zdobytą wiedzę wykorzystywali na lekcji.

2. Bezpieczeństwo w Internecie

Czy uczniowie dbają o swoje bezpieczeństwo w sieci; sygnalizują nauczycielom pojawiające się niebezpieczeństwo?

Głównym celem ewaluacji było bezpieczeństwo w sieci i próba odpowiedzenia na pytanie, czy nasi uczniowie są świadomymi użytkownikami świata wirtualnego. Dlatego na powyższe pytanie kluczowe uzyskaliśmy odpowiedź w ankiecie przeprowadzonej wśród uczniów, która porusza powyższą problematykę. Wśród tych pytań są m.in.: Jakie prywatne informacje podawałeś przez Internet? Czy zdarzyło Ci się uwierzyć w informacje nieprawdziwe pojawiające się w Internecie? Czy masz świadomość jakie niebezpieczeństwa mogą Cię spotkać w trakcie niewłaściwego korzystania z Internetu? 98% uczniów deklaruje, że ma świadomość niebezpieczeństw czyhających w Internecie, 77% uczniów odpowiedziało, że zdarzyło się im uwierzyć w nieprawdziwe informacje w Internecie. Odpowiedzi takie świadczą o tym, że uczniowie mają wiedzę na temat zasad zachowania w cyberprzestrzeni i je stosują oraz, że informacje fałszywe są tak realne, że łatwo w nie uwierzyć.

Wiedzę o zagrożeniach i niebezpieczeństwach związanych z korzystaniem z Internetu dzieci czerpią przede wszystkim od rodziców oraz od nauczycieli na lekcjach w szkole.

Czy nauczyciele, wychowawcy poruszają zagadnienia związane z bezpieczeństwem w sieci na lekcjach wychowawczych i na spotkaniach z rodzicami?

W Szkole Podstawowej nr 91 w Łodzi Internet powszechnie jest wykorzystywany w procesie edukacyjnym, a co za tym idzie 95% nauczycieli wykorzystuje narzędzia TIK w swojej pracy dydaktycznej, jak również 95% nauczycieli deklaruje, że porusza na swoich zajęciach zagadnienia związane z bezpieczeństwem w Sieci, (5% nauczycieli nie przekazujący tej wiedzy to nauczyciele, którzy nie korzystają z TIK lub nie mają wychowawstwa). Tematyka godzin wychowawczych, informatyki, WDŻ, lekcji bibliotecznych oraz zajęcia warsztatowe z dziećmi i młodzieżą prowadzone przez pedagoga szkolnego potwierdzają, że są realizowane

zagadnienia związane z bezpieczeństwem w Sieci takie jak:

- Lekcje wychowawcze o Dniu Bezpiecznego Internetu.
- Zajęcia edukacji wczesnoszkolnej „Bezpieczny Internet”.
- „Bezpieczeństwo w sieci”
- „Internetowe gry”
- „Netykieta, czyli kultura w sieci”
- „Poszukiwacze informacji”
- „Jak się uczyć”
- „Od listu do Skype’a”
- „Zasady dobrej komunikacji”
- „Roboty humanoidalne”

Wszyscy nauczycieli posiadający wychowawstwo poruszało tematykę związaną z bezpieczeństwem w Internecie podczas spotkań z rodzicami.

Poruszane tematy na spotkaniach z Rodzicami:

- "Hejt w sieci".
- „Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu, odpowiedzialność prawna”.
- „Bezpieczeństwo w sieci, odpowiedzialność, aspekty prawne związane z posiadanymi kontami np na Fb”
- „Problem z kontami założonymi niezgodnie z prawem wśród dzieci młodszych”

Czy szkoła dba o bezpieczny dostęp do sieci i reaguje na wszelkie przejawy niebezpiecznych zachowań uczniów w sieci?

Dokumenty szkolne: statut szkoły, program profilaktyczno-wychowawczy, programy wychowawcze klas wskazują, że szkoła dba o bezpieczeństwo w sieci na terenie szkoły. W statucie szkoły są zapisy dotyczące zasad korzystania z telefonów komórkowych. Program profilaktyczno - wychowawczy, na podstawie którego tworzone są programy wychowawcze klas, we wszystkich grupach wiekowych przewiduje działania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym poruszające, między innymi, następujące treści:

- Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. Jak bezpiecznie korzystać z technologii cyfrowych?

- Zapoznanie uczniów ze skutkami psychologicznymi, społecznymi i fizjologicznymi uzależnienia. Zapoznanie uczniów z rodzajami cyberprzemocy, sposobami unikania jej oraz radzenia sobie z cyberprzemocą.
- Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.
- Spotkania dla młodzieży, rodziców i nauczycieli z zaproszonymi specjalistami.

Ponadto dostęp do Wi-Fi w szkole mają jedynie pracownicy szkoły, nie jest dostępny dla uczniów. Mając na uwadze, że uczniowie korzystają ze szkolnej sieci Wi-Fi podczas lekcji informatyki oraz zajęć z wykorzystaniem tabletów lub telefonów, uczniowie są pod stałą kontrolą nauczyciela. Mimo, iż uczniowie poza lekcjami nie korzystają z sieci Wi-Fi szkolnej, to mają dostęp do Internetu w szkole w swoich telefonach komórkowych, na które szkoła nie ma wpływu. Niestety, szkoła nie posiada specjalnych programów w komputerach na terenie szkoły, zabezpieczających przed treściami niepożądanymi, niebezpiecznymi. Dysponuje programem antywirusowym, który zapobiega pobieraniu zabronionych treści i blokuje niektóre strony.

Zasługuje na uwagę fakt, że nauczyciele biorą udział w szkoleniach i kongresach dotyczących bezpieczeństwa w Internecie: „Cyberprzemoc, cyberprześladowanie, mowa nienawiści i inne zagrożenia w sieci”, „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w Internecie”, „Odpowiedzialny, rozsądny, pomocny – uzależnienia od Internetu oraz hejt”.

Należy stwierdzić, że szkoła podejmuje wiele działań, na rzecz bezpieczeństwa uczniów w Internecie, jednak zdarzają się sporadyczne przypadki gdy uczniowie spotykają się z cyberprzemocą. 30% ankietowanych nauczycieli deklaruje, że otrzymywało sygnały o cyberprzemocy w środowisku szkolnym. Aż 90% uczestników badania ma przygotowany schemat działania podczas ewentualnego zgłoszenia o cyberprzemocy przez ucznia. Wśród udzielanych odpowiedzi pojawiały się takie same propozycje rozwiązań, między innymi:

- Udzielenie wsparcia ofierze przemocy;
- Zabezpieczenie dowodów i ustalenie okoliczności zdarzenia;
- Wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy przemocy oraz praca nad zmianą postawy ucznia;
- Powiadomienie policji, sądu, jeśli działania sprawcy należą do kategorii ściganych z urzędu;
- Powiadomienie rodziców ofiary i sprawcy, omówienie dalszej drogi postępowania;

- Rozmowa z uczniem-ofiarą, sprawcą, rodzicami, w razie potrzeby z pedagogiem szkolnym;
- Poinformowanie o zdarzeniu wychowawcy, dyrektora, pedagoga, wspólne szukanie rozwiązania problemu;
- Przeprowadzenie rozmowy w klasie;
- Zapewnienie pomocy psychologiczno – pedagogicznej ofierze i sprawcy.

Z wywiadu z pedagogiem szkolnym wynika, że jeśli zgłaszane są tego typu problemy, to podejmowane są efektywne działania mające na celu rozwiązanie zaistniałej sytuacji.

Podsumowanie działań podjętych w klasach I-III.

Podsumowując klasy I-III po przeprowadzonej lekcji „Poznajemy Sieciaki” oraz wykonaniu pracy plastycznej „Bezpieczni w sieci” możemy wyciągnąć następujące wnioski:

1. Uczniowie wiedzą, że Internet to źródło wiedzy, jednak nie wszystkie informacje są wiarygodne.
2. Znają sposoby ochrony prywatności w sieci.
3. Rozumieją potrzebę korzystania z sieci i komputera z umiarem.
4. Wiedzą, jak bezpiecznie zachować się wobec osób poznanych w sieci.
5. Znają zasady i normy kultury i szanowania innych w sieci. Umieją przeciwdziałać hejtowi.
6. Wiedzą, jak reagować w sytuacjach nietypowych, nieznanych podczas korzystania z Internetu.
7. Znają rolę dorosłych i opiekunów w czasie zajęć i zabaw z wykorzystaniem komputera.
8. Uczniowie korzystają z mediów społecznych w sposób odpowiedzialny.
9. Większość z nich wykorzystuje Internet w celu przygotowania się do lekcji, poszukiwania informacji, opracowywania materiałów do zajęć, ale także do rozrywki.
10. Dzieci w większej mierze korzystają z Internetu pod kontrolą rodziców.
11. Uczniowie dbają o swoje bezpieczeństwo w sieci, potrafią rozpoznać zagrożenia w cyberprzestrzeni.
12. Sygnalizują głównie rodzicom pojawiające się problemy związane z ich bezpieczeństwem. Znają telefon zaufania 116111.
13. Uczniowie wiedzą, że Internet to źródło wiedzy, jednak nie wszystkie informacje są wiarygodne.

14. Uczniowie znają sposoby ochrony prywatności w sieci.
15. Rozumieją potrzebę korzystania z sieci i komputera z umiarem.
16. Wiedzą jak bezpiecznie zachować się wobec osób poznanych w sieci.
17. Znają pojęcia takie jak: zhakować, zbanować, włamać się, ukraść.

WNIOSKI I REKOMENDACJE DO DALSZEJ PRACY

1. Uczniowie korzystają z mediów społecznych w sposób odpowiedzialny. Większość z nich wykorzystuje Internet w celu przygotowania się do lekcji, poszukiwania informacji, opracowywania materiałów do zajęć.

W dalszym ciągu nauczyciele powinni zachęcać uczniów do odpowiedzialnego sięgania do zasobów internetowych;

2. Uczniowie są zapoznawani z podstawowymi zasadami netykiety i potrafią je stosować. Podczas różnych zajęć, nie tylko zajęć z wychowawcą, należy:

- uświadamiać uczniom szkodliwość społeczną naruszania praw autorskich, zarówno w kategoriach moralnych, jak i odpowiedzialności karnej,
- zachęcać do odpowiedzialnych zachowań w Sieci,
- uczyć, jak „mądrze” korzystać z Internetu,
- promować wiedzę w zakresie bezpieczeństwa cyfrowego.

3. Pomimo deklarowanej kontroli i świadomości rodziców na temat bezpieczeństwa ich dzieci w Sieci, badania wykazują, że w dużej mierze uczniowie korzystają z Internetu bez nadzoru rodziców. Dlatego konieczna wydaje się edukacja rodziców w zakresie większej kontroli nad czasem korzystania z Internetu oraz świadomej ochrony dziecka przed niewłaściwym i niekontrolowanym korzystaniem z Sieci.

Główny nacisk należy położyć na pedagogizację rodziców, ze wskazaniem na konkretne sposoby kontroli nad swoimi dziećmi podczas korzystania z Internetu.

4. Nauczyciele wskazują ciekawe miejsca w sieci związane z nauczaniem przedmiotu. W dalszym ciągu ich działania powinny zmierzać do ukierunkowywania uczniów na świadome

i celowe wykorzystywanie i selekcjonowanie treści z Internetu;

5. Uczniowie dbają o swoje bezpieczeństwo w sieci, potrafią rozpoznać zagrożenia w cyberprzestrzeni. Sygnalizują pojawiające się problemy związane z ich bezpieczeństwem nie tylko rodzicom ale również nauczycielom. Należy zwracać uwagę na zaistniałe przypadki cyberprzemocy dążąc do wypracowania procedur rozwiązywania problemu.

6. Uczniowie obrażają i wyzywają innych w trakcie konwersacji na czacie lub gier online, dlatego konieczna jest edukacja uczniów w zakresie kulturalnego korzystania z sieci oraz wyeliminowania używania wulgaryzmów w trakcie korzystania z komunikatorów lub w trakcie gier. Potrzebne jest również zwrócenie uwagi rodzicom aby w bezwzględny sposób egzekwowali nie używania wulgaryzmów przez swoje dzieci.

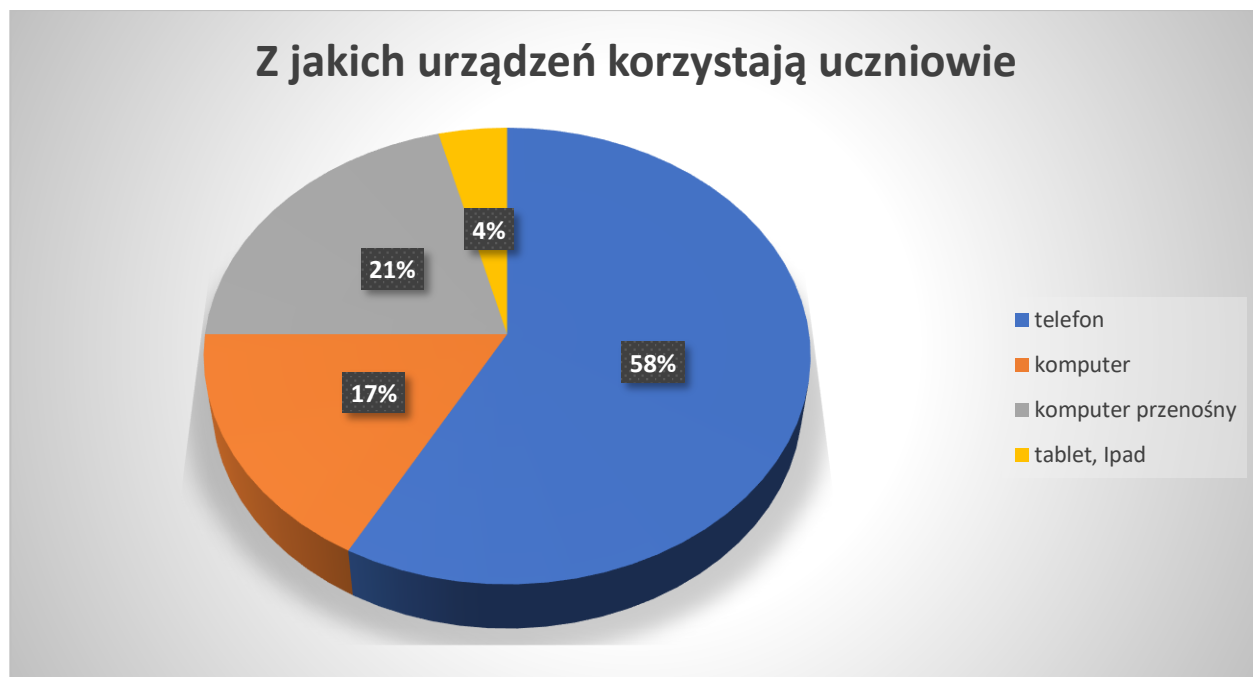
7. Nauczyciele, wychowawcy poruszają zagadnienia związane z bezpieczeństwem w sieci zarówno na lekcjach wychowawczych jak i podczas spotkań z rodzicami. Nadal należy realizować treści z programów nauczania i programu profilaktyczno-wychowawczego, jak również dostępnych programów i kampanii społecznych dotyczących bezpieczeństwa w sieci.

8. Szkoła w miarę możliwości finansowych dba o bezpieczny dostęp do Sieci i reaguje na zgłaszane przejawy niebezpiecznych zachowań uczniów w sieci.

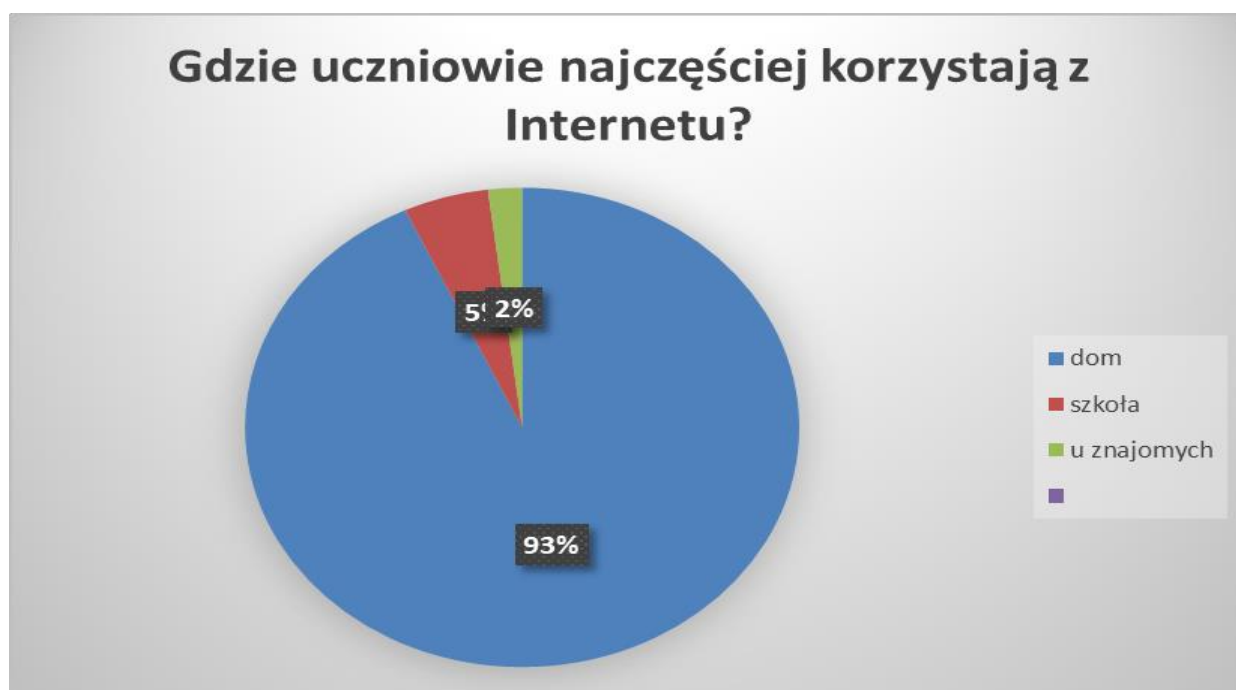
Dołożyć wszelkich starań, aby w szkole były zabezpieczenia przed treściami niepożądanymi, niebezpiecznymi.

Załącznik nr 1.

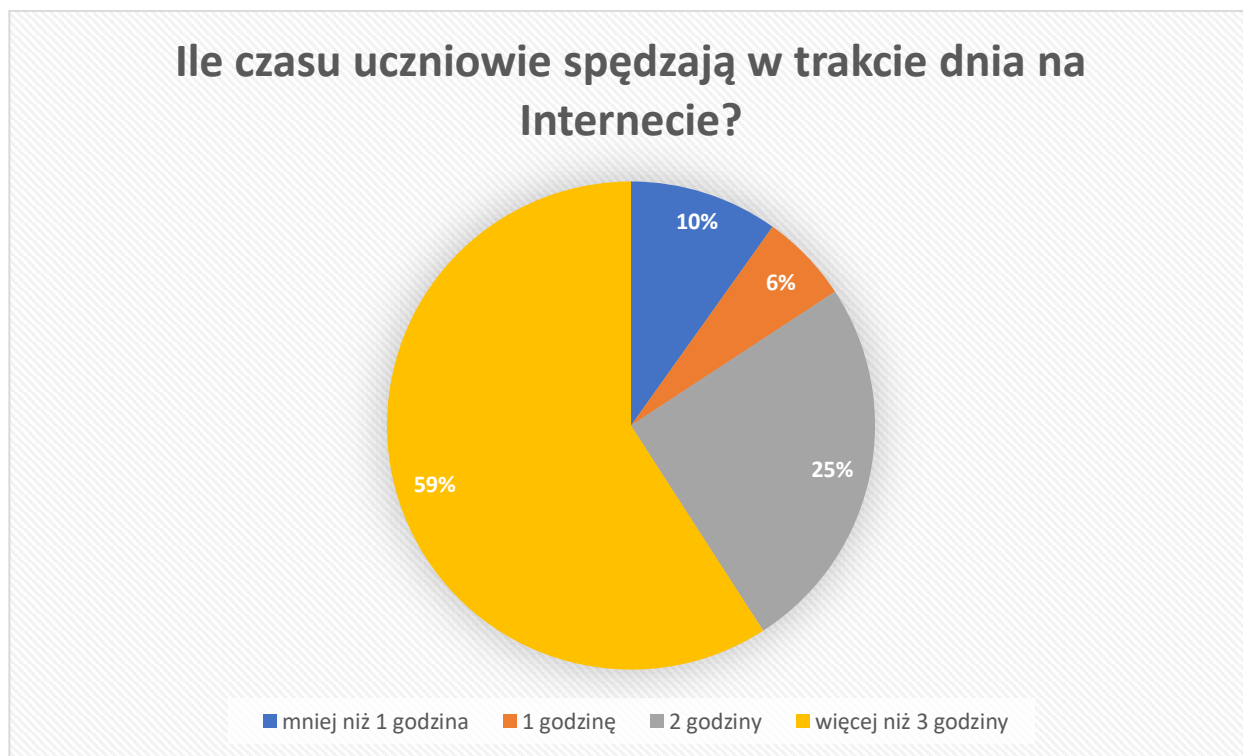
Wyniki ankiety „Bezpieczeństwo w Internecie” przeprowadzonej wśród uczniów klas IV-VIII Szkoły Podstawowej nr 91 w Łodzi.

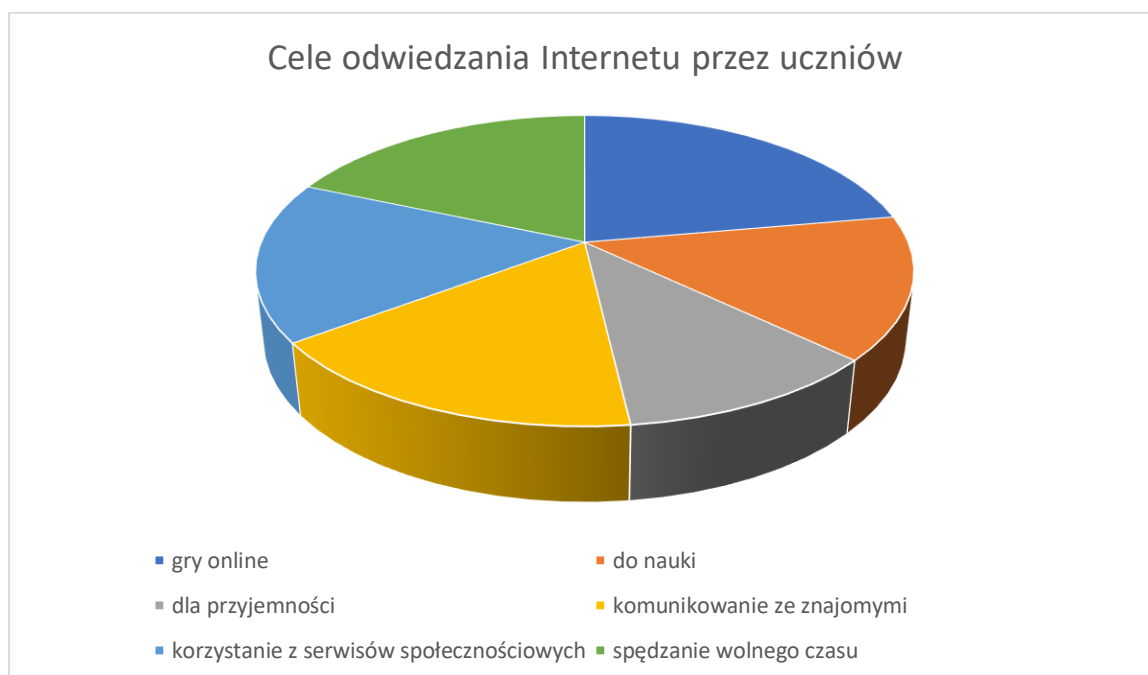
Uczniowie najczęściej korzystają z telefonu 58%, komputera – 17%, komputera przenośnego – 21%, tabletu i Ipada – 4%.

Najwięcej uczniów, bo aż 93% korzysta z Internetu przez komputer w swoim domu. Niewielu (5%) posługuje się w szkole a tylko 2% u znajomych.

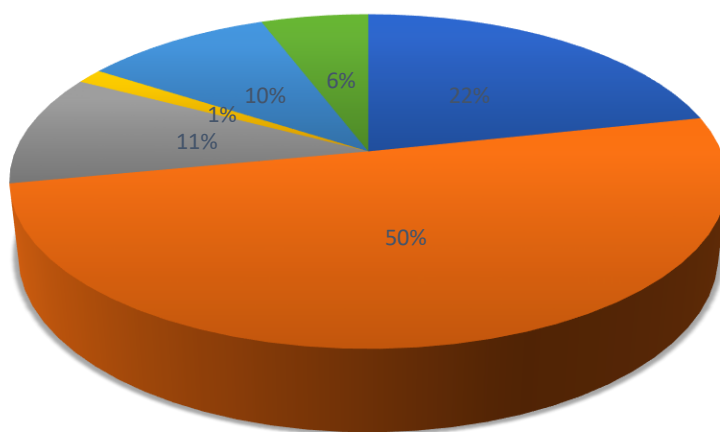
Zdecydowana większość uczniów 59% spędza przynajmniej 3 godziny w ciągu dnia w Internecie, 25% - 2 godziny, 10% mniej niż godzinę i 6% godzinę.

Najwięcej uczniów 60% wykorzystuje Internet do gier online, 40% do nauki, 50% jako spędzanie czasu wolnego, 45% przez Internet komunikuje się ze znajomymi oraz korzysta z serwisów społecznościowych a dla przyjemności 30% uczniów.

Z jakimi przejawami cyberprzemocy spotkałeś się w Internecie?

- dokuczliwy sms
- wyzywanie podczas rozmowy na czacie lub gry online
- przykre komentowanie wypowiedzi
- umieszczanie i rozsyłanie zdjęć w niekorzystnej sytuacji
- wysyłanie zawirusowanych wiadomości
- wykluczanie z grupy celem ośmieszenia

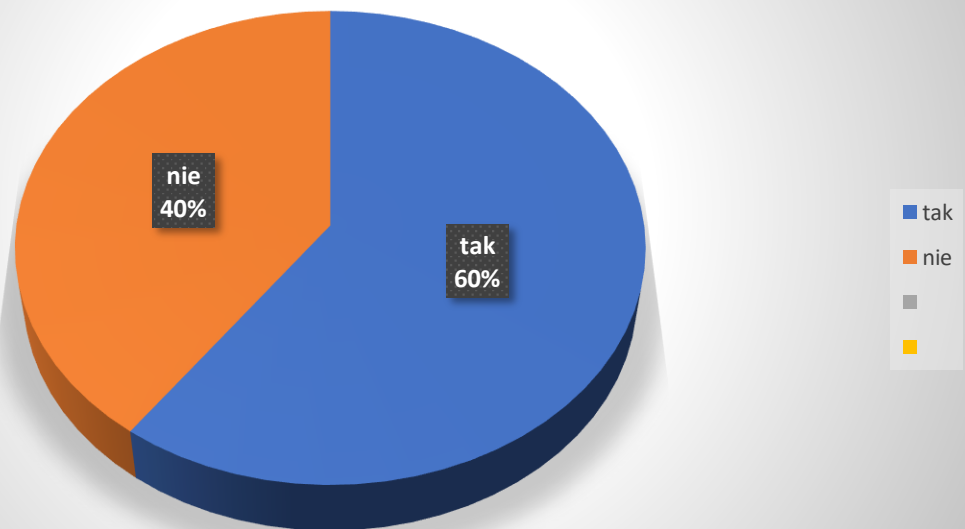
50% uczniów było wyzywanych na czacie lub w trakcie gier online, 22% otrzymało dokuczliwy sms, 11% doświadczyło przykrego komentowania wypowiedzi, 10% otrzymało zawirusowaną wiadomość, 6% zostało wykluczonych z grupy w celu ośmieszenia, 1% umieszczono i rozesłano zdjęcie w niekorzystnej sytuacji.

Czy możesz obyć się bez Internetu?

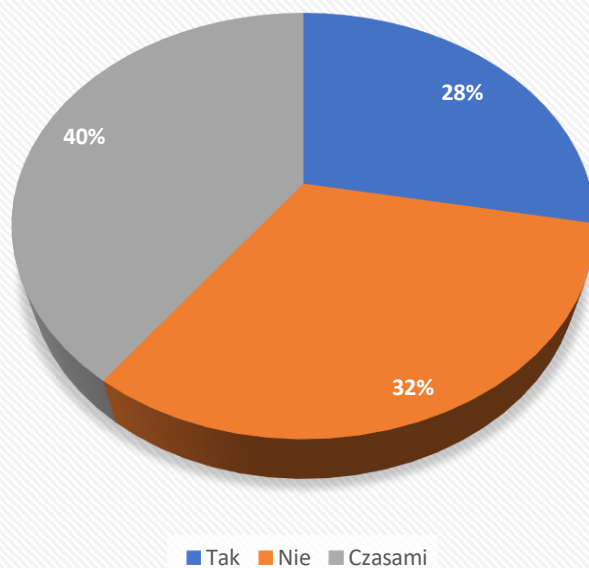

70% uczniów deklaruje, że może nie korzystać z Internetu, 20% nie może i aż 10% zdecydowanie nie może obyć się bez korzystania z Internetu.

Czy rodzice w jakikolwiek sposób limitują Ci czas spędzony przed Internetem?

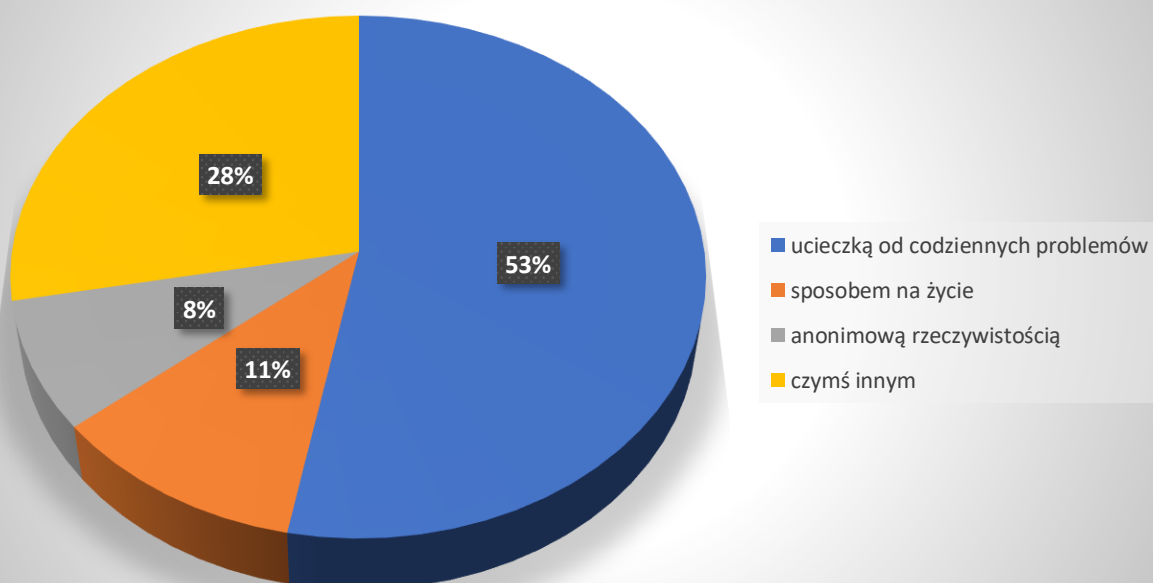

Czy rodzice interesują się sposobem spędzania przez Ciebie czasu w Internecie?

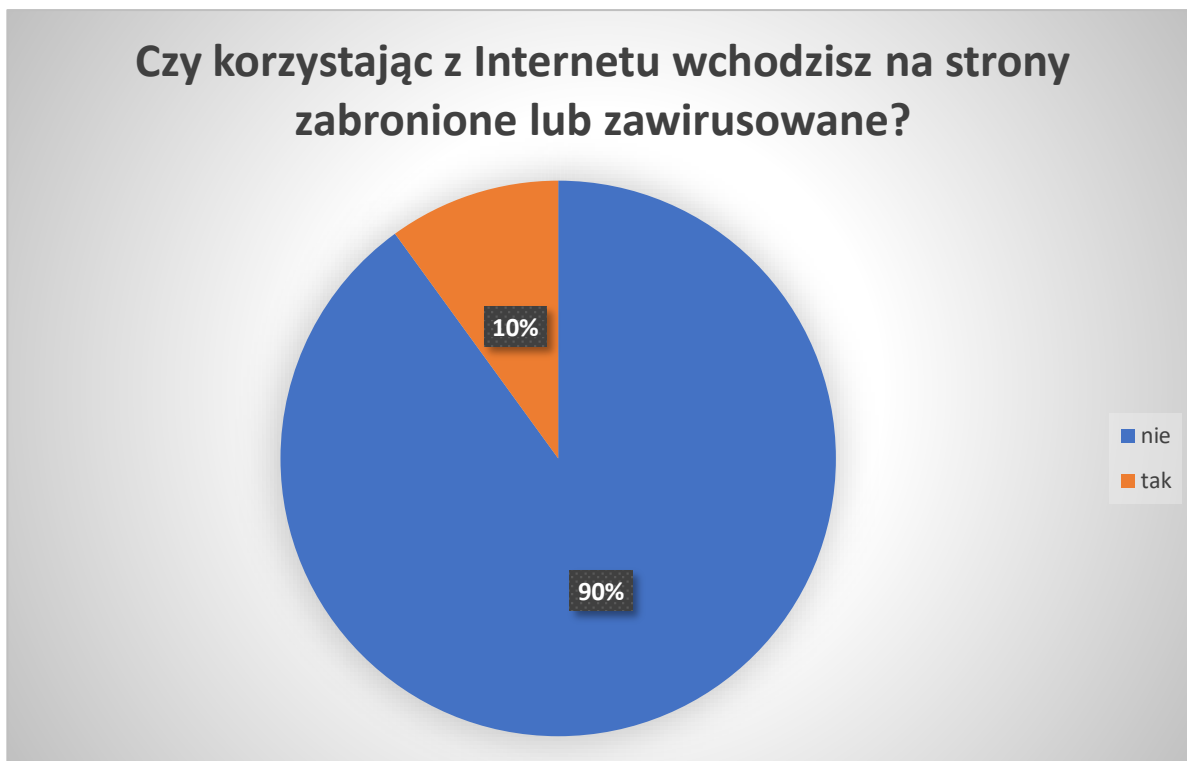

Zdaniem większości 40% uczniów rodzice czasami interesują się jak ich dzieci spędzają czas w Internecie, 32% uczniów twierdzi, że nie interesują się a 28% twierdzi, że interesują się.

Czym dla Ciebie jest wirtualny świat Internetu?

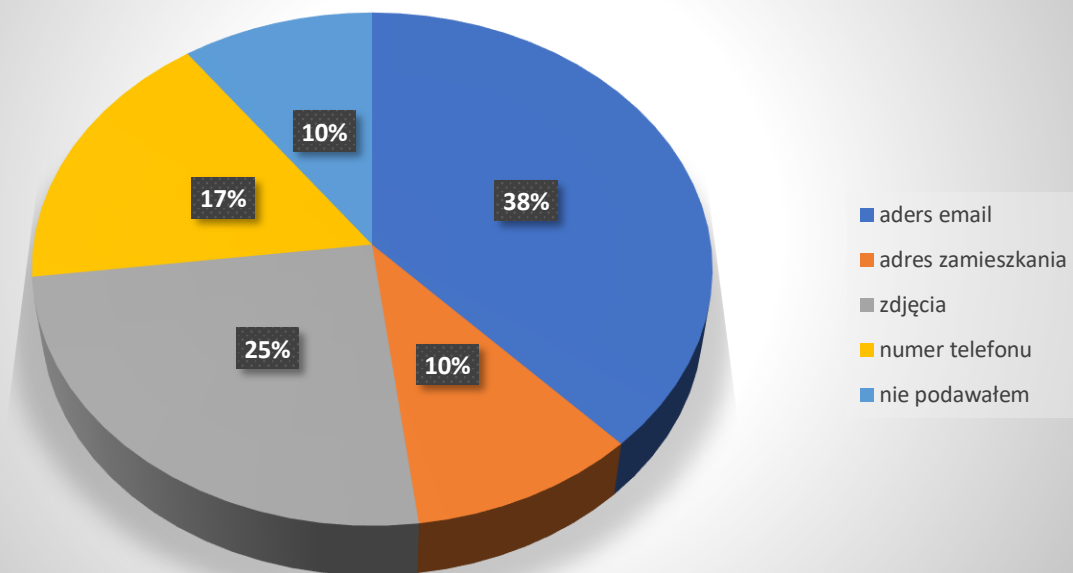

Aż dla 53% uczniów Internet to ucieczka od codziennych problemów, dla 11% sposobem na życie, dla 8% anonimową rzeczywistością.

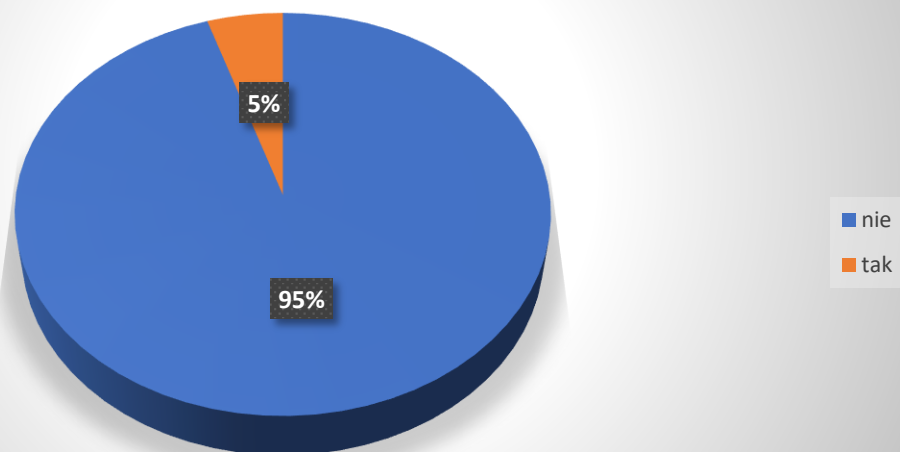
Aż 45% naszych uczniów pomimo wiedzy o zagrożeniach płynących z Internetu zawiera znajomości właśnie poprzez Internet, 55% uczniów nie zawiera znajomości.

Jakie prywatne informacje podawałeś przez Internet?

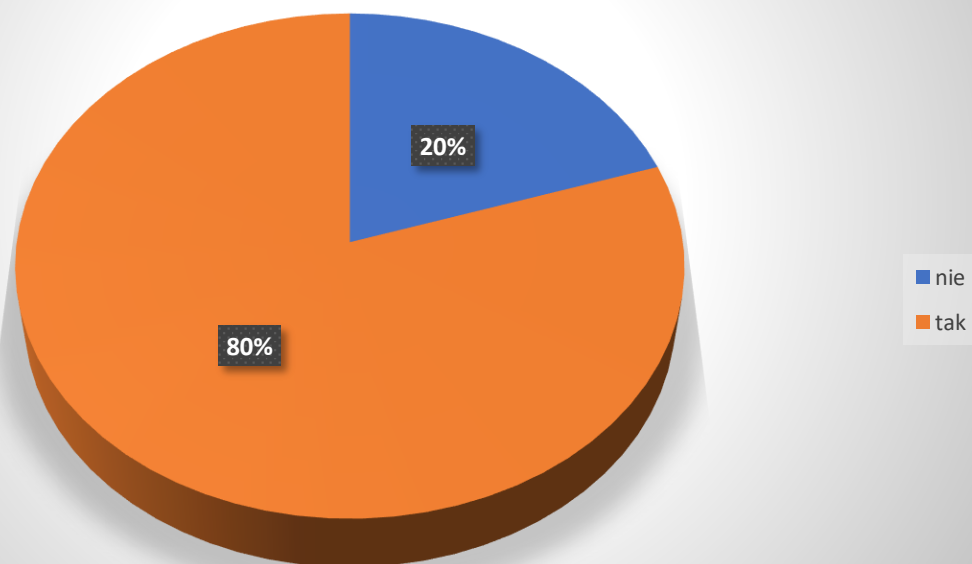

90% uczniów podawało prywatne informacje w Internecie w tym 38% uczniów adres email, 10% adres zamieszkania, 25% zdjęcia a 17% numer telefonu. Tylko 10% uczniów dbało o swoją prywatność i nie podało żadnych danych.

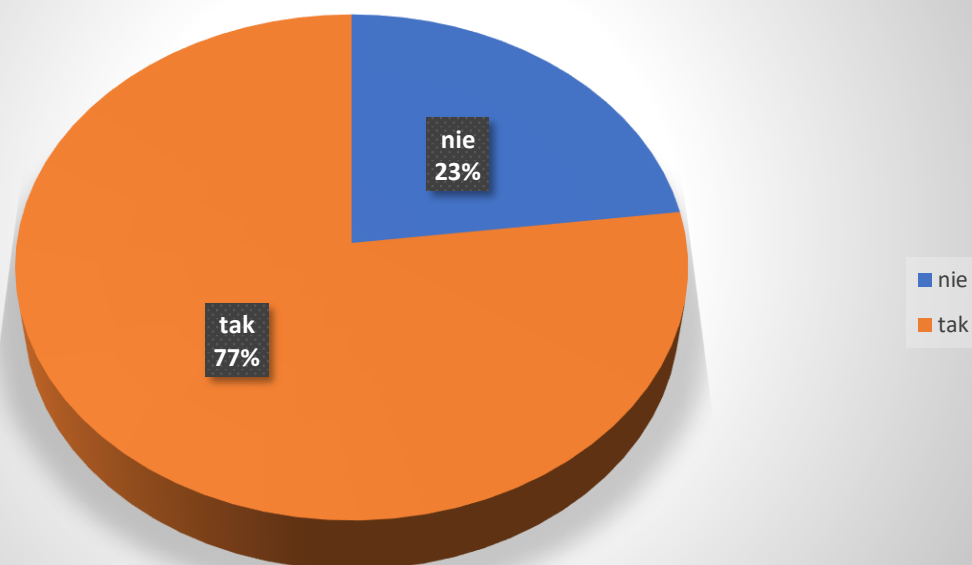
Czy zdarzyło Ci się zamieścić w Internecie kompromitujące kogoś materiały?

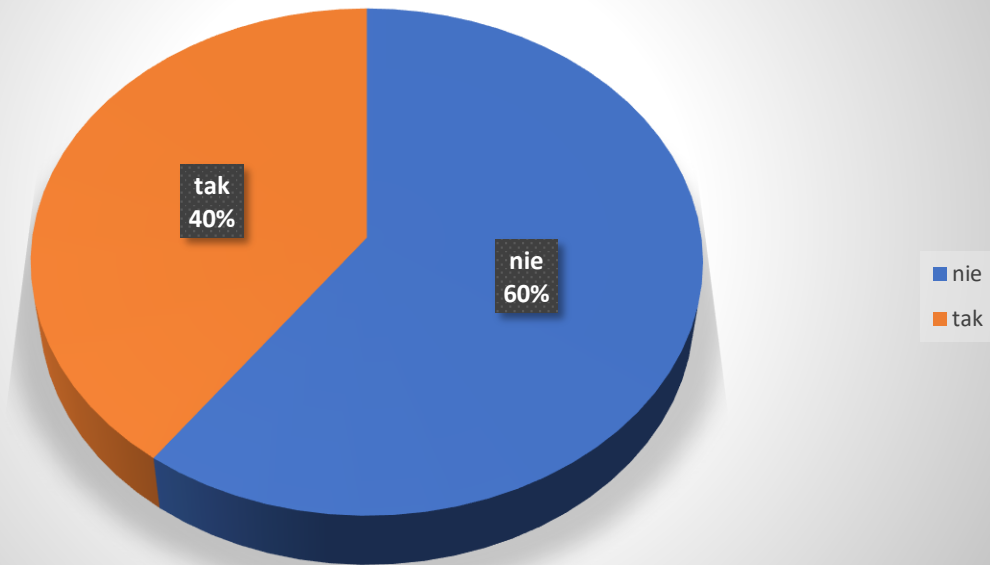
Czy zdarzyło Ci się komentować wypowiedzi na forum internetowym, żeby kogoś ośmieszyć lub sprawić mu przykrość?

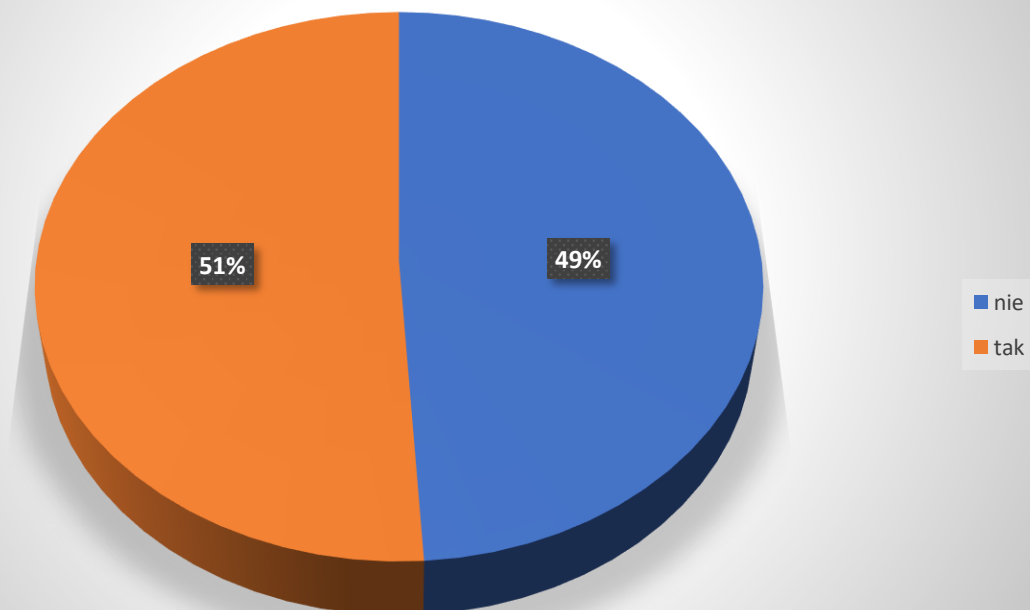
Czy zdarzyło Ci się uwierzyć w informacje nieprawdziwe pojawiające się w Internecie

Czy zdarzyło Ci się wyzywać i obrażać inne osoby na czacie?

Czy zdarzyło Ci się obrażać inne osoby podczas gier online

Analiza ankiety

Młodzież i dzieci to specyficzna grupa powszechnie korzystająca z Internetu, dla której kompetencje cyfrowe są chlebem powszednim.

Przeprowadzenie lekcji badawczej klas I-III miało na celu zebranie danych dotyczących, czy dzieci wiedzą jak bezpiecznie i odpowiedzialnie korzystać z Internetu oraz czy znają i stosują podstawowe zasady netykiety. Dzieci w sposób odpowiedzialny korzystają z Internetu, znają zagrożenia oraz wiedzą jak postępować w przypadku hejtu.

Po przeprowadzeniu ankiety w klasach IV-VIII możemy wyciągnąć następujące wnioski:

1. Większość uczniów spędza dziennie 2 i więcej godzin w Internecie;
2. Cele odwiedzania Internetu to przede wszystkim gry online, komunikatory, zdobywanie wiedzy oraz spędzanie wolnego czasu;
3. Dzieci najczęściej z Internetu korzystają będąc w domu;
4. Uczniowie deklarują, że większość rodziców nie interesuje się w ogóle bądź interesuje się czasami co ich dzieci przeglądają w Internecie;
5. Prawie połowa uczniów obraża innych podczas gier online lub na czacie;
6. Większość uczniów doświadczyła przykrości w trakcie korzystania z Internetu;
7. Prawie wszyscy uczniowie mają świadomość jakie niebezpieczeństwa mogą ich spotkać w trakcie niewłaściwego korzystania z Internetu.

Podsumowując, uczniowie posiadają wiedzę o zagrożeniach wynikających z niewłaściwego korzystania z Internetu, jednak wiedza ta nie powstrzymuje ich przed obrażaniem i wyzywaniem innych w sieci. Pomimo tej wiedzy zawierają również znajomości przez Internet i podają prywatne informacje na swój temat. Nie wykazują się większą ostrożnością w wirtualnym świecie.

Biorąc pod uwagę powyższe dane, stwierdzamy, że dzieci posiadają wiedzę o zagrożeniach wynikających z niewłaściwego korzystania z Internetu, jednak wiedza ta ogranicza się do bezpieczeństwa przy logowaniu i programów antywirusowych. Dzieci w tej kwestii zdają się na kompetencje rodziców, którzy nie do końca sprawują właściwą kontrolę nad poruszaniem się swoich podopiecznych w Sieci.

Kontrola ta raczej opiera się na wzajemnym zaufaniu a nie jest poparta konkretnymi działaniami zapobiegającymi zagrożeniom wpływającym z Internetu.

Załącznik nr 2

Wyniki ankiety „Bezpieczeństwo w Internecie” przeprowadzonej wśród rodziców uczniów w Szkole Podstawowej nr 91 w Łodzi.

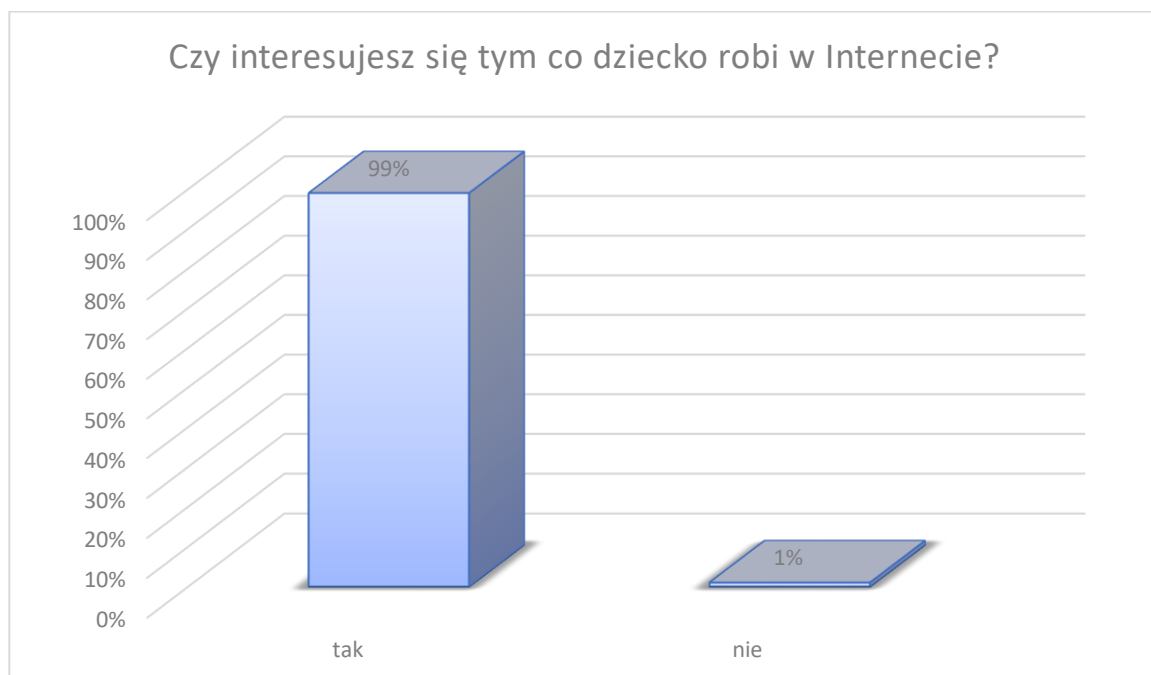
Przeprowadzona ankieta miała na celu diagnozę wiedzy rodziców na temat:

- Czasu i sposobu wykorzystania przez ich dzieci komputera / Internetu,
- Zagrożeń występujących w Internecie,
- Znajomości metod i sposobów zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa online.

Analiza ankiety

Ankiety przeprowadzono w dniach 04.01 – 11.01.2024r.

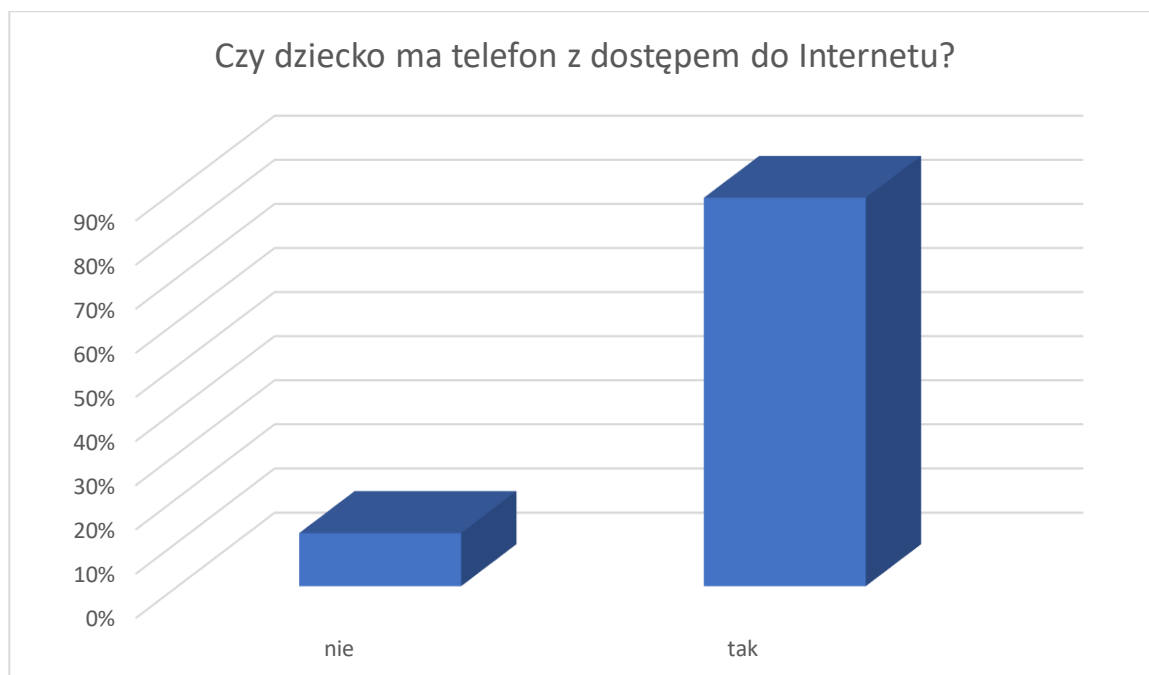
Anonimowemu sondażowi zostało poddanych 77 rodziców, z analizy wyników płyną następujące odpowiedzi napytania.

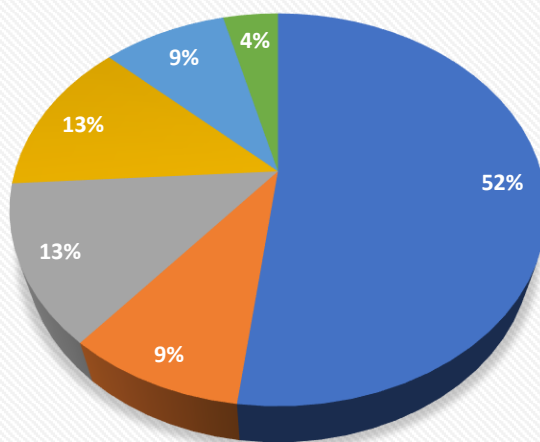
Badanie pokazuje że 99% rodziców , wie co ich dziecko robi w Internecie.

Z ankiety wynika, że 40% dzieci korzysta codziennie a 30% często i rzadko.

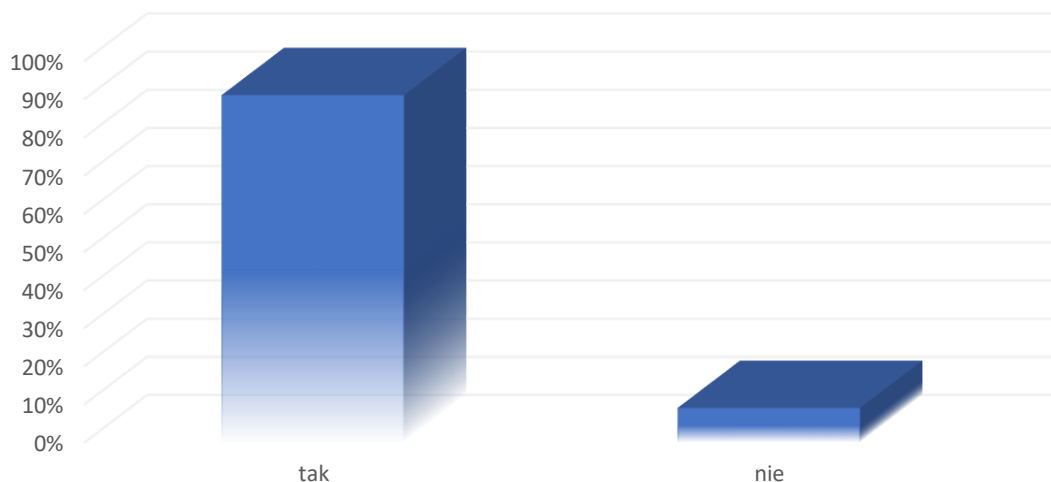

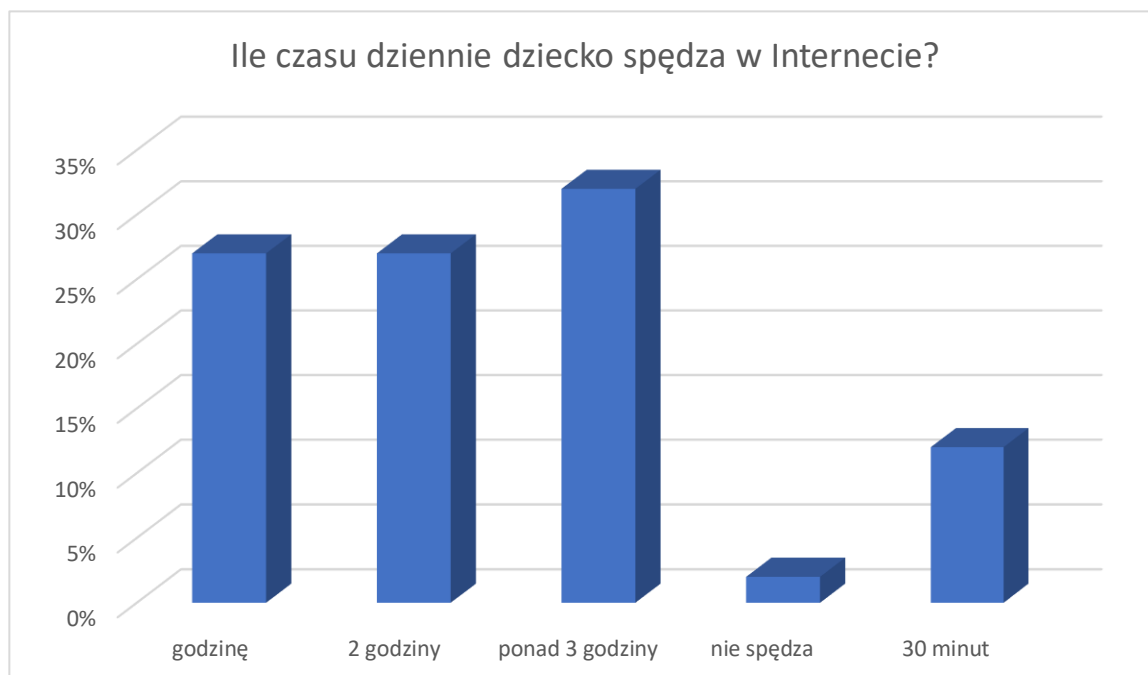
Najczęściej moje dziecko w Internecie ...

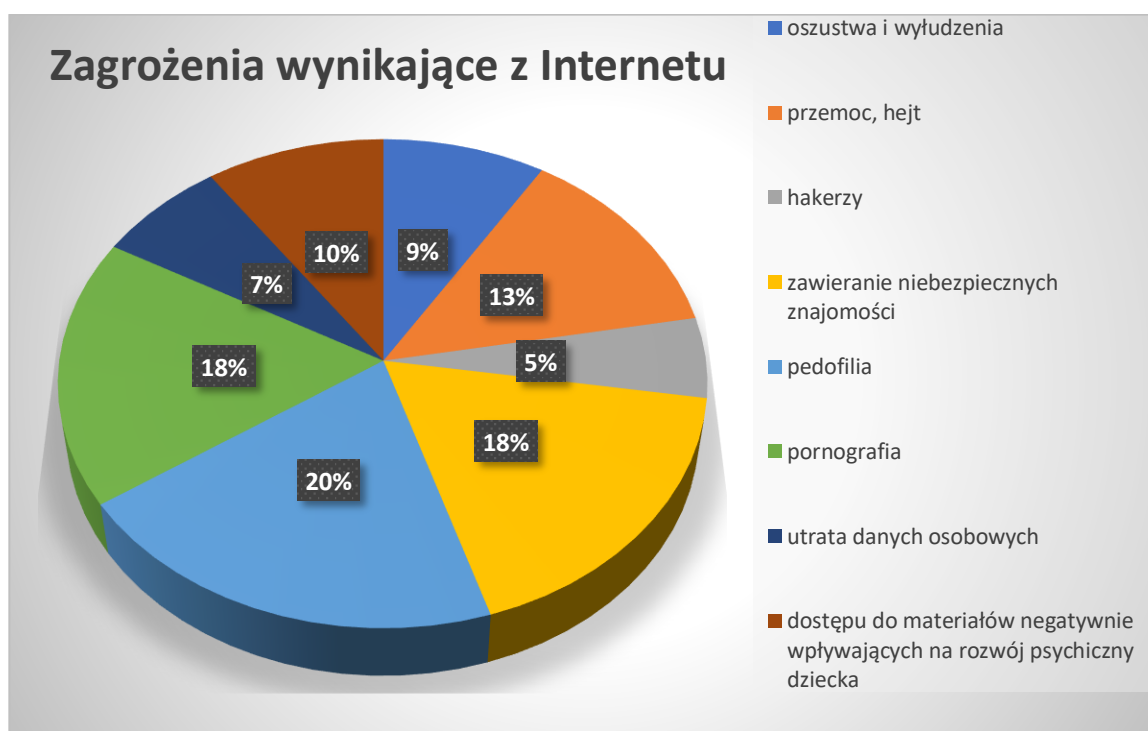
W odpowiedzi na pytanie Najczęściej moje dziecko w Internecie..., rodzice odpowiedzieli 52% gra w gry, 13% serfuje, 9% pobiera muzykę, filmy itd., 9% uczy się, 13% komunikuje się na portalach. 4% rodziców stwierdza, że dziecko nie ma dostępu do Internetu.

CZY KONTROLUJESZ CZAS SPĘDZONY PRZEZ DZIECKO W INTERNECIE?

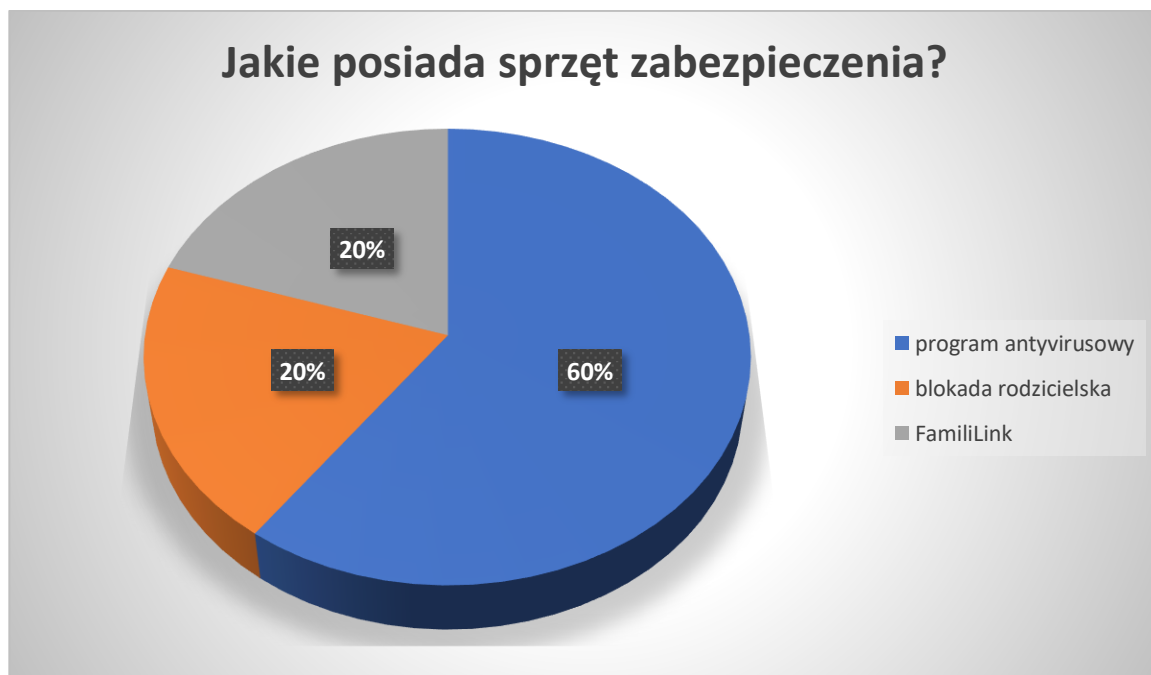

Na podstawie odpowiedzi na pytanie stwierdzić można, że około 34% rodziców uważa, że ich dziecko użytkuje komputer / Internet ponad 3 godziny dziennie, 27% godzinę lub dwie, 12% pół godziny. 2% rodziców twierdzi, że nie spędza czasu w ogóle.

Na pytanie dotyczące zagrożenia jakie mogą istnieć w Internecie rodzice najbardziej obawiają się: oszustwa i wyłudzenia 9%, pedofilia 20%, pornografia 18%, zawieranie niebezpiecznych znajomości 18%, utrata danych osobowych 7%, łatwy dostęp do używek 10%, hakerzy 5%, przemoc i hejt 13%.

Wszyscy ankietowani rodzice oświadczyli, że stosują programy zabezpieczające sprzęt przy

użytkowaniu Internetu. 60% posiada program antywirusowy, 20% stosuje blokadę rodzicielską oraz FamiliLink.

WNIOSKI

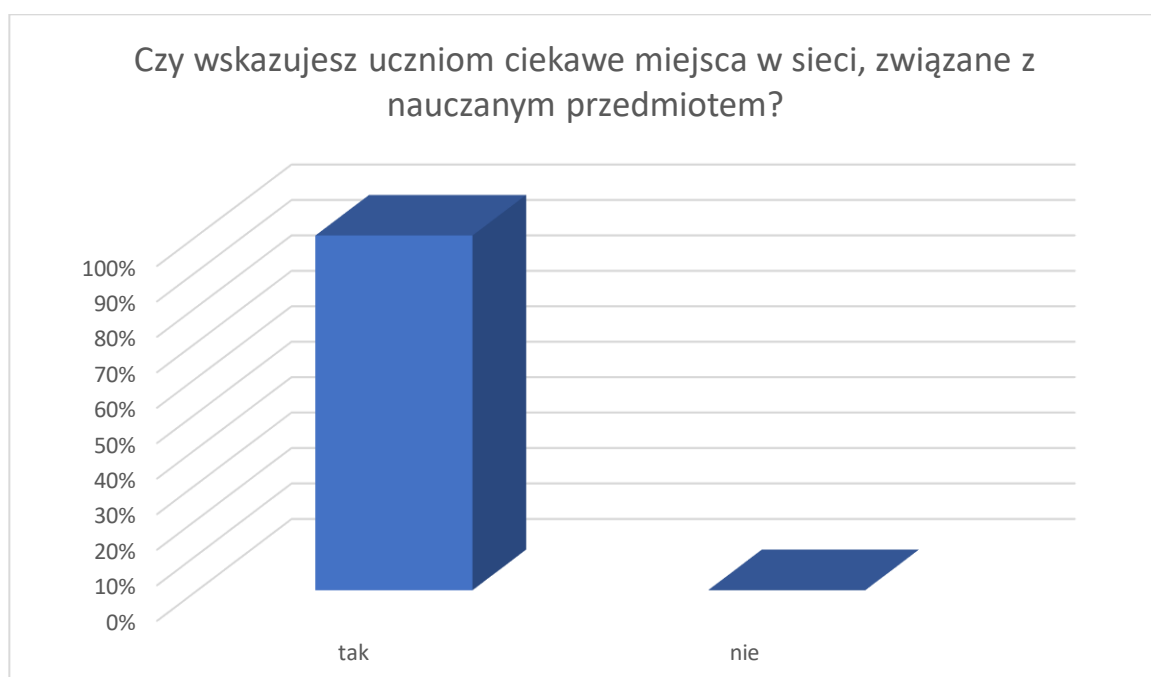
Z ankiety wynika, że prawie wszyscy rodzice w sposób odpowiedzialny monitorują prawidłowe użytkowanie Internetu przez ich dzieci. Mają pełną wiedzę i przygotowanie do umiejętnego i bezpiecznego wprowadzenia swoich dzieci w wirtualny świat zagrożeń.

Załącznik nr 3.

Wyniki ankiety „Bezpieczeństwo w Internecie” przeprowadzonej wśród nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 91 w Łodzi

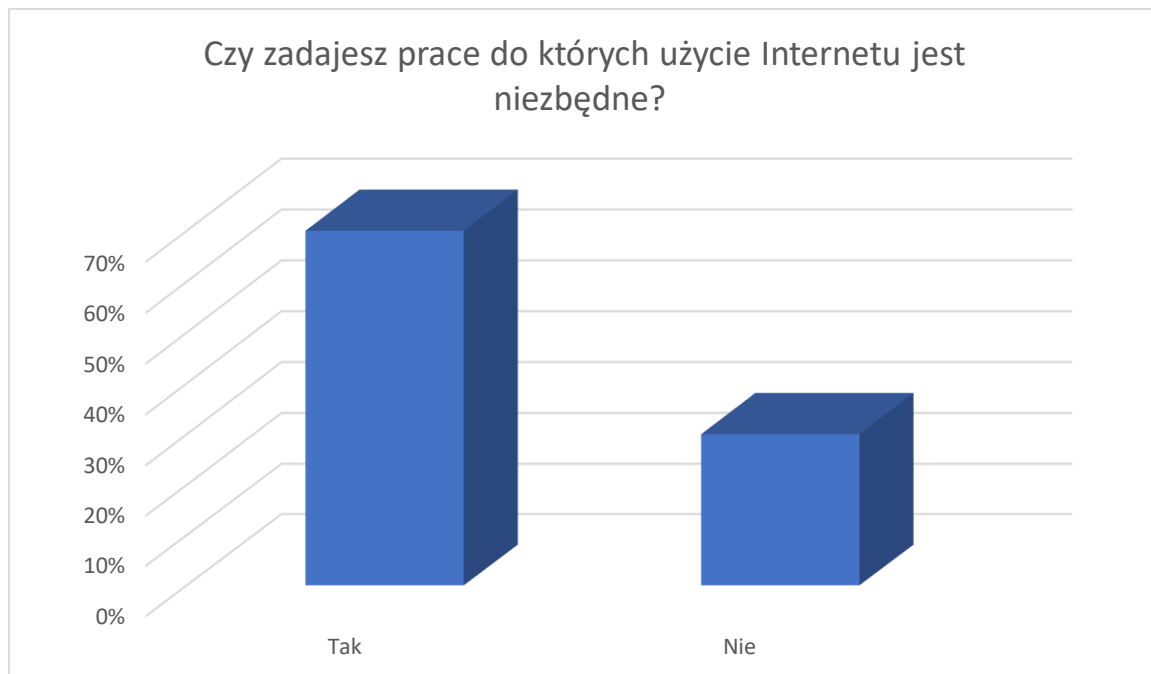

95% ankietowanych nauczycieli wykorzystuje na lekcji narzędzia TIK.

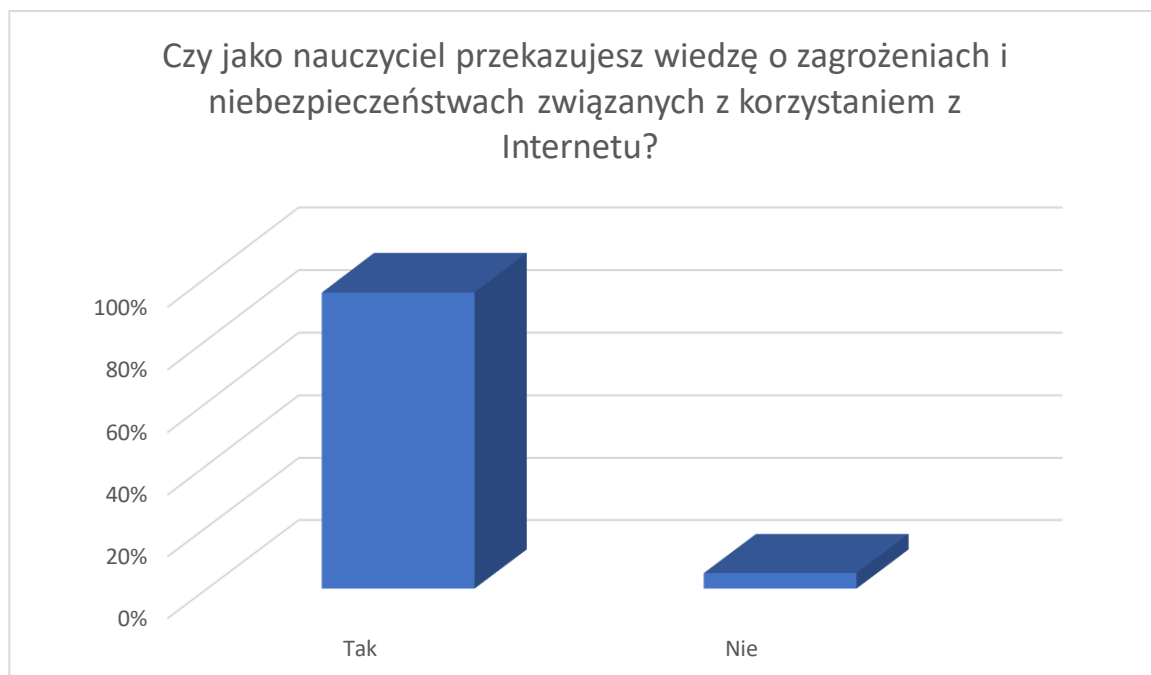

100 % nauczycieli wskazuje uczniom ciekawe miejsca w sieci, rozwijające zainteresowania uczniów w danym kierunku.

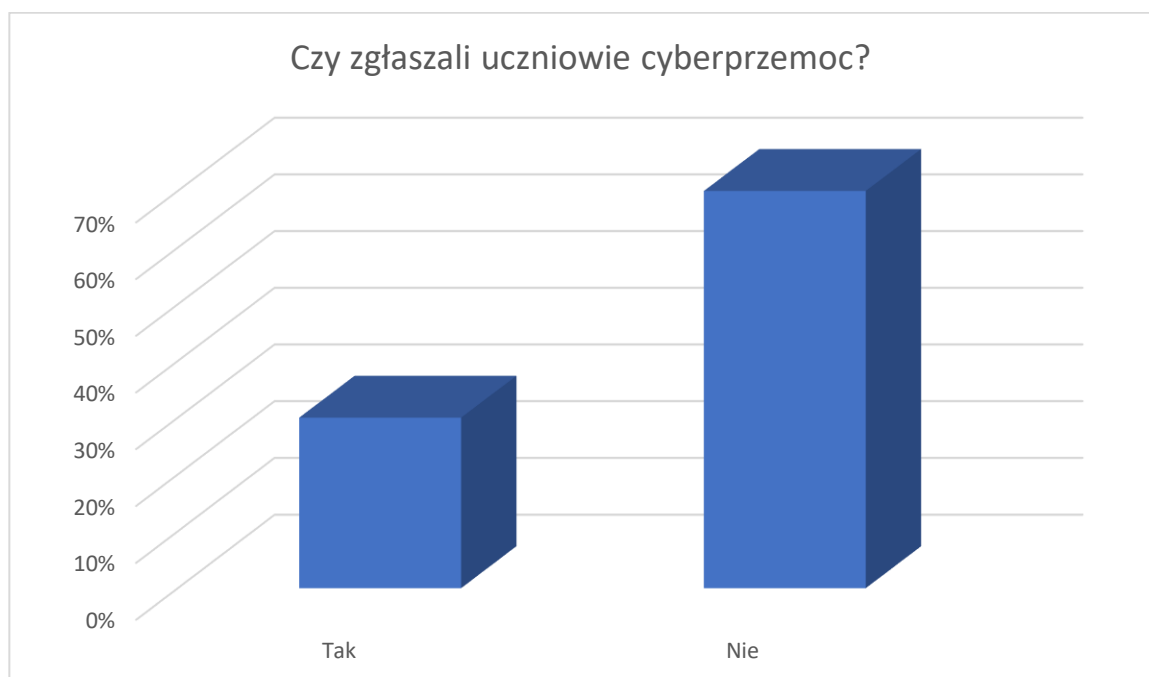
70% nauczycieli zadaje uczniom prace do których użycie Internetu jest niezbędne.

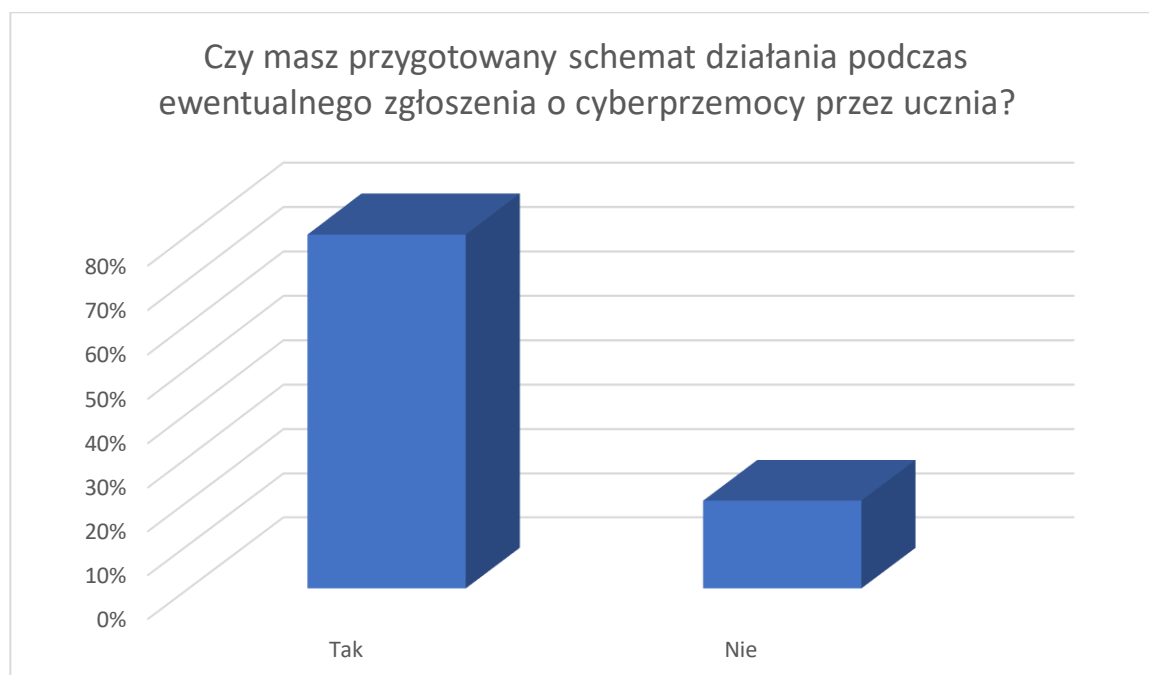
95% nauczycieli przekazuje wiedzę o zagrożeniach i niebezpieczeństwach związanych z korzystaniem z Internetu. 5% nauczycieli nie przekazujących tej wiedzy to nauczyciele nie korzystający z TIK na swoich lekcjach i nie mających wychowawstwa.

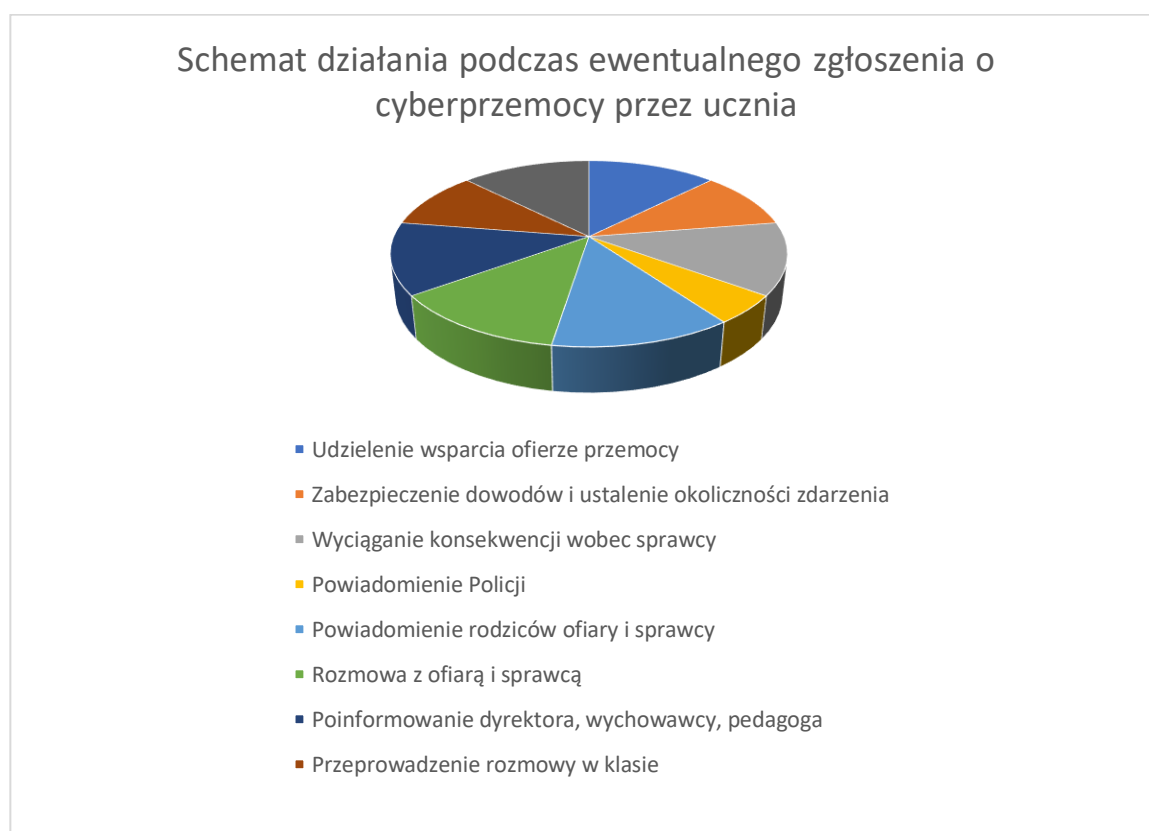
Wszyscy nauczyciele wychowawcy poruszają zagadnienia związane z bezpieczeństwem w sieci ze swoimi wychowankami i na spotkaniach z rodzicami.

30% nauczycieli otrzymało sygnał od uczniów, że doświadczyli cyberprzemocy.

80% nauczycieli ma przygotowany schemat działania podczas ewentualnego zgłoszenia o cyberprzemocy przez ucznia.

Podsumowanie

W ankiecie wzięło 22 nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 91 w Łodzi. Po przeprowadzonej ankiecie i opracowaniu wyników, można stwierdzić iż 100% nauczycieli wskazuje uczniom ciekawe miejsca w sieci związane z nauczaniem jak również, porusza zagadnienia związane z bezpieczeństwem w sieci na lekcjach.

Wszyscy nauczyciele poruszali tematykę związaną z bezpieczeństwem w sieci z dziećmi a podczas spotkań z rodzicami wszyscy wychowawcy.

Większość nauczycieli ma wypracowany schemat działania na wypadek zgłoszenia przez ucznia cyberprzemocy.